

Fiili Taşıyanın Sorumluluğu: Taşıyanın, üstlendiği taşıma işinin icrasını kısmen veya tamamen fiili taşıyana bırakması halinde taşımanın tamamından sorumluluğu devam eder. Taşıyan ve fiili taşıyanın aynı zarardan sorumlu oldukları ölçüde sorumlulukları müteselsildir. Taşıyan, fiili taşıyan ve bunların adamları tarafından ödenecek tazminatın toplamı konusunda öngörülen sorumluluk sınırını aşamaz. Taşıyanın kanunen kendisine yüklenmeyen bir borç veya yükümlülüğü üstlenmesi veya tanınan bir haktan vazgeçmesi sonucunu doğuran özel anlaşmalar, açık ve yazılı onayı olmadıkça fiili taşıyan hakkında hüküm ifade etmez.

TAŞIYANIN HAKLARI

Navlun ve Diğer Alacaklar: Taşıyanın sözleşmeden doğan en önemli hakkı navlun alacağıdır. Duruma göre navlundan başka süratçaya ücreti, müşterek avarya garame, eşyanın tevdi masrafları, eşyanın emniyeti ve kurtarılması için yapılan masraflar ile yükleten, taşıtan veya adamlarının kusurundan ileri gelen zararlarının tazminini talep hakkına sahiptir.

Aksi kararlaştırılmıŝ olmadıkça navlun alacağı eşyanın tesliminin istendiği anda ve her halde boşaltma süresinin sonunda muaccel olur. Taşıyan hiçbir halde, eşyayı navlun yerine kabul etmek zorunda değildir. Eşyanın hasara uğramış olması taşıyanın navlun alacağını etkilemez.

Başaltma süresinin sonuna kadar taşıyanın sorumlu olmadığı bir sebep sonucunda ziyaa uğrayan eşya için navlun ödenmez. Ödenmişse geri alınır. Fakat taşıyanın eşyanın ziyasından sorumlu olduğu hallerde navlun ödenir, peşin ödenmişse geri alınmaz.

Navlun Borçlusu: Navlun ve taşıyana ait diğer alacakların borçlusu, navlun sözleşmesinin tarafı sıfatıyla taşıtandır. Gönderilen navlun sözleşmesi veya kenîfmento uyarınca ödemesi gereken borçları ödemek koşuluyla eşyayı teslim alabilir.

Taşıyanın Hapis Hakkı: Taşıyan, navlun sözleşmesinden doğan bütün alacakları için TTK hükümleri uyarınca eşya üzerinde hapis hakkına sahiptir.

NAVLUN SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ

- Navlun sözleşmesi, normal olarak eşyanın taşınması ve gönderilene teslimi ile sona erer.
- Yolculuk başlamadan önce gemi umulmayan bir hâl yüzünden zayı olduğu takdirde taraflar birbirlerine tazminat vermeksizin navlun sözleşmesi hükümden düşer.
- Yolculuk başladıktan sonra gemi zayı olursa mesafe navlunu ödenir. Burakam kurtarılan eşyanın emniyet altına alındığı yer ve tarihteki değerini aşamaz.
- Sözleşmede ferden belirlenen eşyanın tamamının umulmayan bir hal yüzünden yolculuk başlamadan önce zayı olması halinde taraflardan biri diğerine tazminat ödemekle yükümlü olmaksızın navlun sözleşmesi hükümden düşer.
- Sözleşmede ferden belirlenmemiş eşyanın yüklenmek üzere tesliminden önce tamamı zayı olsa bile taraflar arasındaki sözleşme sona ermez. Taşıtan kararlaştırılan eşya yerine aynı varna limanı için başka eşya yüklemek isterse, taşıyan, bu yüzden durumu sözleşmedikçe bunu kabul etmek zorundadır.
- Yolculuk başladıktan sonra taşınan eşyanın umulmayan bir hal yüzünden tamamının zayı olması halinde taraflardan biri diğerine tazminat ödemek zorunda olmaksızın navlun sözleşmesi hükümden düşer. Aynı fortlarda eşyanın bir kısmının zayı olması halinde sözleşme hükümden düşmez.
- Niteliği itibarıyla ziyaa uğrayan eşya ile yolca ölen hayvanlar için navlun ödenir.

Önemli: Kısmi yolculuk garteri sözleşmeleri ile kirkambar sözleşmelerinde taraflara fesih hakkı tanınmamıştır. Dolayısıyla sadece tam yolculuk garteri sözleşmelerinde taşıtan ve taşıyan TTK 1218. maddede belirtilen sebeplerle sözleşmeyi feshetme hakkına sahiptirler.